

نگاه استراتژیک اسرائیل به توسعه حوزه نفوذ خود در جمهوری آذربایجان

این ایده از «جانب یودا آبراموف» نماینده یهودی پارلمان آذربایجان مبنی بر «ایجاد همکاری میان جمعیت‌های آذربایجانی ترک با جمعیت‌های یهودی» و با حمایت کمیته دولتی امور آذربایجانی‌های دنیا مطرح گردید

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان: اسرائیل با توجه به نزدیکی آذربایجان به ایران نگاهی استراتژیک به توسعه حوزه نفوذ خود در جمهوری آذربایجان داشته و این امر را با برنامه ای دقیق و فارغ از تبلیغات در حال پیشبرد دارد.
به گزارش خبرگزاری آران به نقل از خبرگزاری فارس، روند فزاینده گسترش حضور رژیم صهیونیستی در گستره های اجتماعی، اقتصادی، تجاری، سیاسی و امنیتی آذربایجان رفته رفته ابعاد جدیدی می یابد.
یکی از اهدافی که به طور جدی در دستور کار رژیم صهیونیستی در ارتباط با جمهوری آذربایجان قرار گرفته است، اقدام به «لابی سازی» است که در این فرآیند مراحل زیر در حال اجراست:

1- سازماندهی یهودیان در داخل جمهوری آذربایجان

2- متشکل کردن یهودیان آذری الاصل مهاجرت کرده به سرزمین های اشغالی

3- ایجاد پیوند میان آنها و به تبع آن، تشکیلات سازمانی بزرگ تر.

طی تلاش های يك ساله گذشته، این رژیم موفق گردیده تا یهودیان آذری مهاجر به سرزمین های اشغالی را در قالب «مجمع جهانی اسرائیل - آذربایجان» ساماندهی کرده و زمینه عملیاتی يك سلسله اقدامات و برنامه های دیگر خود در آذربایجان را فراهم سازد.

* بازیگران اصلی در روند ایجاد این گروه نفوذ

این ایده از «جانب یودا آبراموف» نماینده یهودی پارلمان آذربایجان مبنی بر «ایجاد همکاری میان جمعیت های آذربایجانی ترک با جمعیت های یهودی» و با حمایت کمیته دولتی امور آذربایجانی های دنیا مطرح گردید. ناظم ابراهیم اف در این رابطه ضمن اشاره به تعلق این ایده به آبراموف در این باره اعلام داشت: ما نسبت به پیشنهاد یودا آبراموف رئیس گروه دوستی پارلمانی آذربایجان - اسرائیل مبنی بر ایجاد همکاری میان جمعیت های آذربایجانی و ترک با جمعیت های یهودی نیز نظر مثبتی داریم و امیدوارم این ایده در آینده عملی شود.

اقدامات آغازین این پروژه توسط یوسف شاگال نماینده کنست، رئیس گروه دوستی اسرائیل - آذربایجان و شهروند یهودی سابق آذربایجان به عمل آمد. وی طی يك سال گذشته، فقط سه بار در ارتباط با این پروژه به آذربایجان سفر کرد.

بر اساس شواهد، او رابزنی های بسیاری را با دولت، پارلمان و یهودیان آذربایجان در این خصوص به عمل آورد. نکته قابل تامل اینکه این اقدام بنا به گفته های شاگال از حمایت جدی دولت آذربایجان نیز برخوردار بوده است.

نقش آفرین دیگر در این رابطه کمیته دولتی امور آذربایجانی های دنیا بود. هر چند که این نقش آفرینی تا مراحل پایانی کار مکتوم ماند، اما این کمیته در عادی سازی و علنی سازی غیر حساسیت بر انگیز موضوع نقش به سزایی داشت. این کمیته همچنین پوشش سیاسی قومی مناسبی برای توجیه ابتدایی مواضع دولت آذربایجان در قبال تاسیس مجمع بین المللی اسرائیل - آذربایجان بود.

ورود فعال و بسیار جدی کمیته دولتی امور آذربایجانی های دنیا به این پروژه ضمن اینکه به نوعی پیگیری ارتباطات رسمی با يك اقلیت ملی به حساب می آمد، از طرف دیگر نشان دهنده هم رایی و هم اندیشی این تشکیلات به ظاهر پان آذریست دولتی با رژیم صهیونیستی بود.

* مراحل مشارکت و حمایت رسمی دولت آذربایجان از تاسیس مجمع

اما با این حال نوعی نگرانی در دولت آذربایجان در این رابطه وجود داشت که حتی تا آخرین روزها موجب پنهان نگه داشته شدن مواضع رسمی جمهوری آذربایجان در این رابطه گردیده و از اعلام ترکیب هیئت رسمی شرکت کننده در اجلاس افتتاحیه مجمع مذکور خودداری به عمل می آمد.

حتی در این رابطه، از آنجایی که رژیم صهیونیستی اصرار بر شرکت رسمی نماینده و یا نمایندگان دولت آذربایجان در اجلاس این مجمع داشت، تاریخ برگزاری آن را به دلیل عدم مشخص بودن ترکیب هیئت آذری از 29 مارس به 12 آوریل تغییر داد.

در تاریخ 25 اسفند 1385 ناظم ابراهیم اف رئیس کمیته دولتی امور آذربایجانی های دنیا طی اظهاراتی که توسط «آپا» منتشر شد برای اولین بار و به طور غیر مستقیم از شرکت هیئت آذری در اجلاس مذکور خبر می دهد.

بنا به خبر آپا، رئیس کمیته دولتی امور آذربایجانی ها دنیا با بیان اینکه در اسرائیل نزدیک به 100 هزار آذربایجانی یهودی الاصل زندگی می کنند و جمعیتی را به نام AZIZ بوجود آورده اند اعلام کرده که قرار است همایش این جمعیت در آینده نزدیک برگزار گردد.

وی افزوده است: ما نیز قصد داریم نمایندگان کمیته را جهت شرکت در این همایش عازم اسرائیل نماییم.

همانگونه که از نحوه بیان بر می آید هنوز هم سخن از شرکت نماینده مشخصی از طرف دولت آذربایجان در این اجلاس رانده نمی شود.

نکته قابل تامل دیگر اینکه تا تاریخ 13 فروردین 1386 نام و عنوان این سازمان در دست تاسیس عنوانی غیر رسمی بود و هنوز عنوان رسمی مجمع بین المللی اسرائیل - آذربایجان به آن داده نشده بود.

در تاریخ 20 فروردین 1386 به ناگهان و بطور رسمی اعلام می گردد که ناظم ابراهیم اف در راس يك هیئت 30 نفره راهی اسرائیل شده متعاقب آن وی با تعدادی از وزرا و شخصیت های رده بالای رژیم صهیونیستی دیدار کرده و بدین ترتیب اهمیت این اقدام و موضع رسمی دولت باکو را در قبال این حرکت رژیم صهیونیستی به نمایش می گذارد.

بدین ترتیب در تاریخ 12 آوریل تشکیلاتی پا به عرصه وجود گذاشت که به زعم رژیم صهیونیستی در فرآیند خود زمینساز رخدادهای و ایجاد شرایط جدید و تسهیل کننده ای در راستای اهداف این رژیم خواهد بود.

* مجمع بین المللی اسرائیل - آذربایجان و اهداف مترتب بر آن

آنچه مسلم است اینکه ایجاد و فعال سازی چنین تشکیلاتی برای رژیم صهیونیستی اهمیت بسیار بالا و حیاتی ای دارد. اهدافی که در راستای تاسیس این تشکیلات تعقیب می گردد به دو دسته قابل تقسیم است:

الف: اهداف رسمی و آشکار

از جمله این اهداف می توان به محورهای ذیل اشاره داشت:

- 1- انجام وظایف سفارت آذربایجان در سرزمین های اشغالی تا زمانی گشایش رسمی آن در اسرائیل
- 2- متحد ساختن کلیه آذری - یهودی های ساکن اسرائیل و ایجاد هماهنگی در فعالیت یهودیان آذربایجانی الاصل مقیم اسرائیل
- 3- برقراری روابط رسمی با کشورهای اسلامی غیر مخالف با رژیم صهیونیستی
- 4- ایجاد قربات و نزدیکی بیشتر میان آذربایجانی ها و یهودیان
- 5- حمایت از روند گسترش مناسبات میان آذربایجان و اسرائیل
- 6- تلاش برای برقراری روابط هر چه نزدیک تر بین دو کشور در زمینه های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی
- 7- تحکیم و بهبود هر چه بیشتر روابط دوستی، فرهنگی و کاری و تحکیم مناسبات دوستی و هم پیمانی بین دو کشور
- 8- ایفای نقش دیپلماسی مردمی توسط این تشکیلات با هدف (به اصطلاح) رسانیدن حقایق آذربایجان و تمام حوادث آن به جامعه اسرائیل
- 9 - گسترش و توسعه همکاری با سازمان های یهودی فعال در کلیه کشورهای جهان از جمله در آمریکا

ب: اهداف غیر آشکار و اعلام نشده

سازماندهی گروه نفوذ اخیر یکی از اقدامات استراتژیک و دراز مدت یهود و صهیونیسم در آذربایجان است. در فرآیند این اقدام، رژیم صهیونیستی اهداف بسیار با اهمیتی را دنبال می نماید که از جمله آنها می توان به محورهای زیر اشاره داشت:

1- تلاش برای جایگزینی ایدئولوژی قومی - ملی (پان ترکسیم و پان آدریسم) بجای باورهای دینی (شیعی) از جانب رژیم صهیونیستی

در این رابطه تلاش رژیم صهیونیستی برای بزرگنمایی خطر ایران به عنوان عامل تهدید مشترک، به عنوان تابعی از متغییر فوق الذکر و اظهارات متعدد مقدمات رژیم صهیونیستی قابل تامل است.

2- ممانعت از روند گسترش حوزه فکری و گستره جمعیتی اسلامی - شیعی در آذربایجان و منطقه قفقاز در این رابطه یهودیان صهیونیست عملیات رخنه و نفوذ را در ارکان تاثیر گذار مثل کمیته دولتی امور سازمان ها و تشکل های دینی آذربایجان را نیز آغاز کرده اند، طی خبری که چندی پیش در رسانه ها و مطبوعات این کشور منتشر گردید گفته شده بود که جهت تصمیم گیری و هدایت امور کمیته مذکور شورایی مرکب از دو یهودی، یک مسیحی اورتدکس روس و دو مسلمان (رئیس دانشگاه اسلامی باکو و معاون سنی اداره مسلمانان قفقاز) تشکیل شده است.

با عنایت به حضور دو یهودی یاد شده در این شورا می توان حدس زد که سیاستگذاری های آنها در راستای چه اهدافی خواهد بود. این در جایی است که کل جمعیت یهودی آذربایجان اعم از اشکنازی ها، یهودیان کوهستان و یهودیان گرجی به 16000 نفر بالغ است!

3- پدید آوردن نسل جدید آذری - اسرائیلی و به تبع آن تربیت و پروراندن گروه نخبگان ترک - یهودی در یک فرآیند میان مدت، با هدف در اختیار گیری مدیریت کلان جامعه آذربایجان و ارکان قدرت در این کشور.

4- ایجاد یک فرآیند مطالعاتی و پژوهشی در ارتباط با تاریخ، موسیقی، صنایع دستی و حتی ورزشی آذربایجان در قالب مجمع بین المللی اسرائیل - آذربایجان. این امر نشانگر وجود اهداف دراز مدت جمعیت شناختی و روان شناختی یهودیان صهیونیست در آذربایجان است.

آذربایجان برای رژیم صهیونیستی از جهات بسیار دارای اهمیت بالایی است. این کشور به عنوان مهمترین شریک تجاری این رژیم به حساب می آید؛ فلذا انتظارات بسیاری نیز از آن دارد. این انتظارات به موازات آذربایجان از تشکیلات جدید ایجاد شده نیز وجود دارد و شرکت سه وزیر اولمرت نخست وزیر رژیم صهیونیستی در اجلاس همایش نشانگر این اهمیت است.

* شرکت کنندگان در اجلاس همایش

تعداد شرکت کنندگان در این اجلاس بر اساس اعلام منابع صهیونیستی بالغ بر 400 نفر بوده است که اهم شرکت کنندگان به شرح زیر بوده اند.

- یک هیئت 20 نفره رسمی از جمهوری اسلامی آذربایجان به ریاست ناظم ابراهیم اف رئیس کمیته دولتی امور آذربایجانی های دنیا. در ترکیب این هیئت، سیمون ایخیل اف رهبر یهودیان کوهستان آذربایجان، یودا آبراموف طراح و پیشنهاد دهنده اصلی این تشکیلات، میخائیل بارگان دبیر اول سفارت اسرائیل در آذربایجان و تعدادی از هنرمندان و خوانندگان آذربایجان (احتمالا یهودی - چرا که اسم آنها اعلام نگردیده است) حضور داشته اند.

- نمایندگان کارفرمایان یهودی آذربایجان

- کارفرمایان یهودی مسکو و سن پترزبورگ

- سفیر ترکیه در سرزمین های اشغالی

- شرکت سه تن از وزرای دولت اولمرت در این اجلاس

* ساختار و مدیریت مجمع

این مجمع دارای ساختار مرکبی است و در آن بخش های مطالعاتی و سیاستگذاری مختلف تعبیه شده است. در این مجمع شعباتی در ارتباط با مطالعات تاریخی، فرهنگی، اجتماعی، موسیقی صنایع دستی و حتی امور ورزشی ایجاد گردیده است. دیاسپورای مذکور در تمامی شهرهای سرزمین های اشغالی دارای شعباتی خواهد بود. گفته شده است که به تمامی آنها حقوق داده خواهد شد بطوری که هیچ مشکل مالی نداشته باشند. این امر مستلزم منابع مالی و پشتیبانی بسیار قوی و قدرتمندی است. این دیاسپورا دارای یک رئیس است که در حال حاضر همان یوسف شاگال است. وی دارای دو معاون یهودی یکی از آذربایجان و دیگری از روسیه مسکو می باشد. چنانکه ملاحظه می گردد تمامی ارکان اداری و سیاستگذاری در دست یهودیان بوده و بر خلاف ادعاهای تبلیغاتی - سیاسی مقامات آذری آذری های غیریهودی شهروند رژیم صهیونیستی در آن نقشی ندارند. البته این امر می تواند بیانگر نگرانی یهودیان صهیونیست از سر برداشتن جریان نفوذ آذری های غیریهودی در این تشکیلات باشد که در جای خود اقدامی بسیار قابل تامل است. بنظر می رسد که این فرآیند یکی از عوامل نگرانی تشکیلات یاد شده از نقطه نظر امنیتی - سیاسی باشد.

* منابع مالی دیاسپورا

بنابر اظهارات یودا آبراموف، این تشکیلات از جانب منابع زیر پشتیبانی مالی خواهد شد.

- کارفرمایان یهودی آذری الاصل سرزمین های اشغالی
- کارفرمایان یهودی موجود در آذربایجان و روسیه

چنانکه ملاحظه می گردد کلیه منابع مالی حمایتی اعلام شده از گروه نفوذ یاد شده، یهودی اند.

* حامیان سیاسی دیاسپورا

- گروه دوستی پارلمانی اسرائیل - آذربایجان متشکل از 9 نماینده پارلمانی مشهور و بسیار بانفوذ در فضای اجتماعی - سیاسی جامعه اسرائیل هستند.

- یهودیان آذربایجانی الاصل در اروپا و آمریکا و دیگر کشورها

- کمیته دولتی امور آذربایجانی های دنیا

این کمیته در اصل نقش پوشش قانونی دهنده به ارتباطات صهیونیست ها و سازمان ها و لابی های صهیونیستی با عوامل یهودی خود در آذربایجان و همینطور عادی سازی تردد و آمد و شد عوامل یهودی خود به عنوان آذربایجانی به آذربایجان را بر عهده دارد چرا که در غیر این صورت اتهامات زیادی از جانب مسلمانان و دیگر محافل ضد یهودی و ضد صهیونیستی متوجه دولت آذربایجان می گردید لذا با این کار ضریب آسیب پذیری مناسبات دولت آذربایجان با رژیم صهیونیستی کاهش یافته و اساس منطقی مقبولی برای توجیه این مناسبات را بوجود می آورد.

نکته قابل تامل دیگر اینکه تاکنون دولت آذربایجان از انجام کارهای تبلیغاتی بر روی این امر خودداری کرده و به نوعی سیاست انتظار را در پیش گرفته است. گویا هنوز نگرانی های جدی ای در ارتباط با واکنش های پیرامونی دارد.

نکته قابل تامل دیگر که در این رابطه وجود دارد و ذکر آن چندان خالی از لطف نیست اینکه، دقیقا در آستانه شکل گیری این فرآیند اقداماتی در ارتباط با جنبش به اصطلاح بیداری آذربایجان جنوبی در باکو آغاز گردید.

سناریویی بنام موسوی و اخراج او از این کشور به دلیل عدم امکان اعطای پناهندگی به او استارت خورد. مسئله تحویل او به ایران و یا ارتباطات او با نیروهای اطلاعاتی و امنیتی ایران چنان پر حجم به فضای تبلیغاتی جامعه تزریق گردید که توجه عموم را به خود جلب کرد. شاید این اقدام را بتوان به نوعی فریب ما (ایران) و منحرف کردن ثقل توجه ما از موضوع مهم تری که در اصل به مثابه تحویلی بزرگ در فرآیند مناسبات دو کشور بود به حساب آورد.